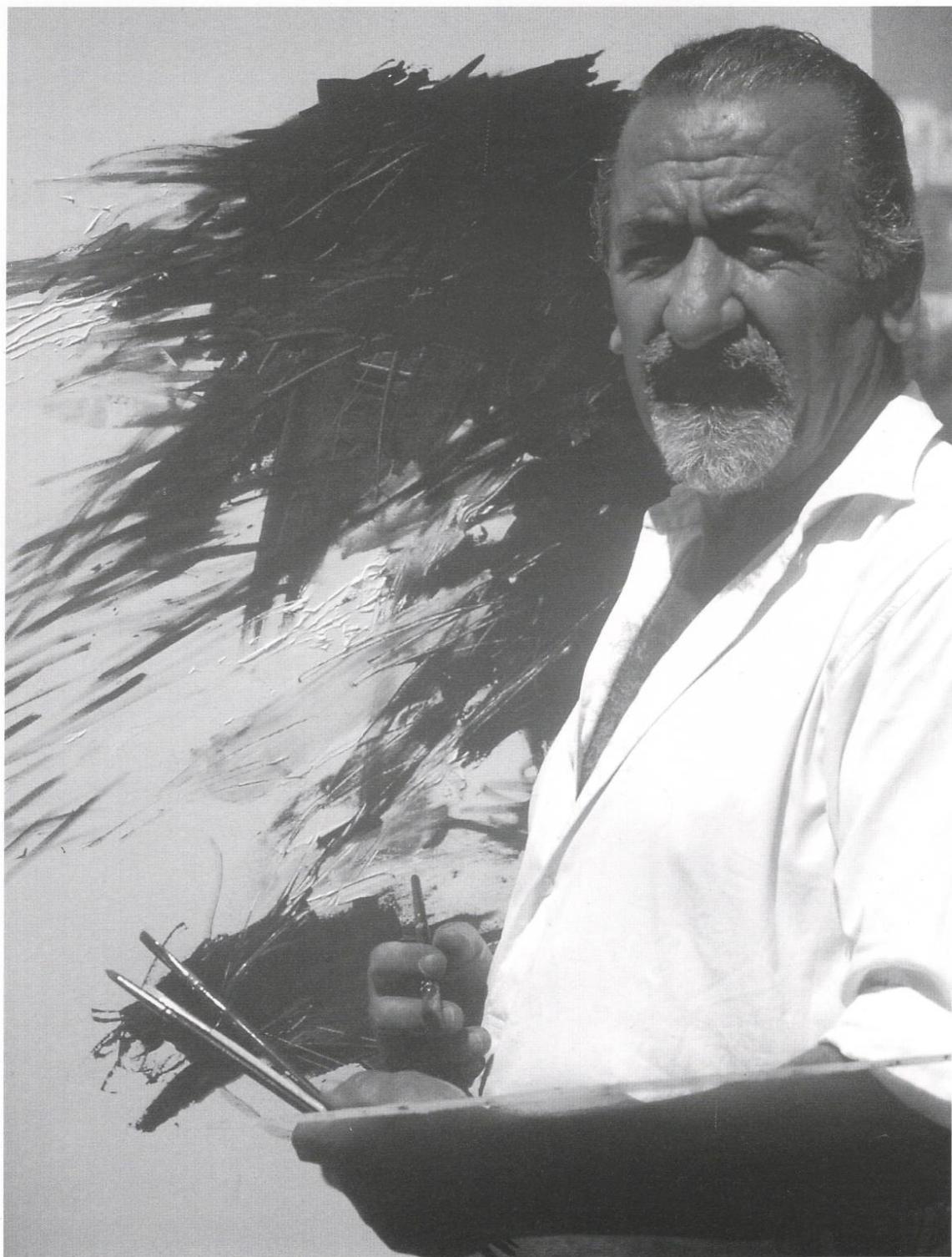

An abstract painting featuring a large, dark, textured shape on the left side, possibly a black sphere or a stylized face, surrounded by white, radiating lines. To the right, there is a large, bright yellow shape, possibly a sun or a flower, with dark, expressive brushstrokes. The background is a dark, textured surface.

ТАКИ ПАВЛОВСКИ
TAKI PAVLOVSKI

ТАКИ ПАВЛОВСКИ
ТАКИ PAVLOVSKI

МУЗЕЈ НА ГРАД СКОПЈЕ
MUSEUM OF THE CITY OF SKOPJE

АПСТРАКТНИТЕ ЛИКОВНИ ИСТРАЖУВАЊА НА ТАКИ ПАВЛОВСКИ

Таки Павловски е уметник со мошне широк дијапазон на ликовно изразување. Неговиот влог во македонската уметност се следи од седмата деценија наваму во слики, цртежи, графики, сценографии, инсталации. Павловски дејствуваше низ фигуративни или асоцијативно-символични и разновидни модели на апстрактното изразување, со неизнаислено почитување на своите животни талкања, го забележи (со слободна реинтерпретација) и она што во различни слоеви на минатите времиња му открило дека има значење за неговата личност, со почит се однесувал кон изделките на анонимните народни творци; ја впивал панорамата на Македонија, на родното (разурнатото) село и на други места каде што животот го однесол (на Париз, да речеме); гладно ја освојувал денешната иконосфера... А за да ја извлече визуелната суштина на епохата, односно некои нејзини најбитни белези, Павловски влегуваше во смел и непредвидлив натпревар со неа. Ја освојуваше на иманентно пластичен и естетски план. Тоа беше видливо и на неговите претходни, а особено на оваа негова изложба (1998).

Предметот на ликовните дела на Павловски е резиме од длабинската преработка на визуелната агресија што тој ја совладува. Ја прекројува во ликовни записи, траги, остатоци, реминисценции, треперења, дијаграми; тие можат да се згуснат во своевидни знаци или амблеми; да заличат на аморфни пластични Метафори. Но Павловски е најмногу загрижен фактурата на неговите дела или инсталации да објави професионално знаење, актуелна визуелна култура; сиот морничав татнеж на постоењето да се претвори во жизнерадосни визуелни сонати.

На оваа изложба Павловски претставува низа цртежи настанати во 1989 година во Охрид и крај Охридското Езеро. Тие се важна епизода во творештвото на уметникот, а се и значајна појава во сета понова македонска уметност. Пред се, во овие цртежи Павловски открива исклучителен визуелен усет, недогматски моделиран на естетиката и пластичната логика на дел од апстрактната уметност. Формално, тоа е своевидно цитирање или рециклирање на оние нејзини варијанти, во кои во ликовниот состав доминираа лирското, слободно или калиграфско простирање на линијата и бојата; а визуелната допадливост или семантичката сугестивност на вакви дела беше сметана како непограмирана цел. Павловски оваа стратегија ја збогатил со своите занесни но непатетични мечтаења над меридионалните природни охридски уности во тоа лето на 1989 година. Ги доживеал како визуелно-филозофска квинтесенца на радоста на живеењето во ваков амбиент; при тоа (неконвенционално) бил во дијалог - а го поседува

и нивниот хедонистички порив- со своите големи ликовни претходници, кои беа опчинети со сродни медитерански атракции. Во допир со нив, Павловски пуштил да му виори емотивниот импулс, што сеизмографски го бележел врз белата основа. Боите се топли, рафинирано полагани низ линиите: тие меко и сензуално се извиваат, се сечат, се пресретнуваат; се сместуваат само во едно делче на ликовниот простор или богато го освојуваат или исполнуваат. Надворешно цртежите на Павловски не "опишуваат" некој препознатлив мотив: но сите заедно раскажуваат за еден сликарски летен сон, исполнет со єуфорија и благост.

Овие цртежи: иако се настанати неколку години пред нив; и иако во меѓувреме Павловски создаде дела со други ликовни белези (меѓу другото и некои инсталации), се пластичен модел и важен претходник за неговите слики од последните години. И овие творби на Павловски од десетата деценија припаѓаат кон нов тип апстрактен пејзажизам. Тој се јави во целиот свет како реакција на творечкиот сензибилитет спрема концептуалната рационалност и ликовната стерилност на други едовремени настојувања: проектирани често не толку во авторовата лична лабораторија - како слободен одговор на предизвиците на епохата, колку сообразно со теоретската или пазарна спекулација со сферата на визуелното творештво. Павловски ја следи повторно онаа ликовна процедура според која просторот е разбран како опсесија на целото човечко поединечно и колективно постоење низ векови: па и тој ја претвора таа опсесија во поттик за своевидна комуникација со космосот - или со земните предели видени во најнеобични консталации. Ликовната граѓа на делата на Павловски: цртежи, слики од овие години, сега многу повеќе се разлева, зашто со тој систем на дифузни, фрактални консталации полесно и речиси еротски, се освојува пределот на творбата.

Нијансираните и здржани инвазии на порои или снопја на линии, петна, маси, се сменуваат со поостри пробиви во просторот; во алтернирањето на безоблични парцели со понагласено обрабени згуснувања, напати се сугерираат биолошки консталации; а другпат, неопределени парцели - или "предели" од неспецифицирани амбиенти.

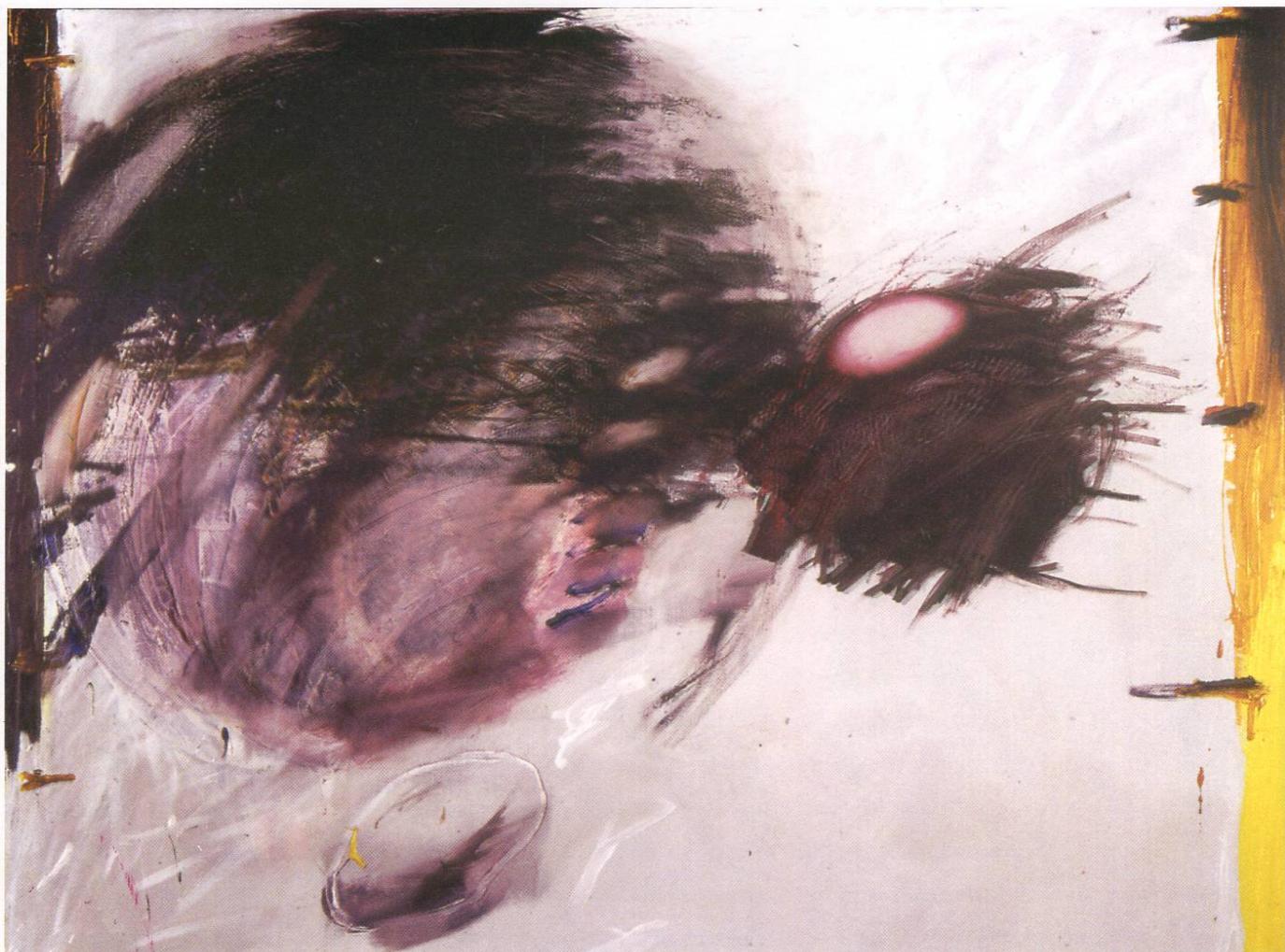
Во заклучокот, ќе повторам едно мое поранешно исказување за делата на овој уметник: дека "општата питомост, милозливост, духовната смиреност на ова ликовно исказување: можеби по пат на победа на сопствената животна машинка или носталгија, е благородниот придонес на Таки Павловски во ова наше време на насиљство, бес и јад и предлог човечки да се живее и во нечовечки времиња".

Борис Петковски

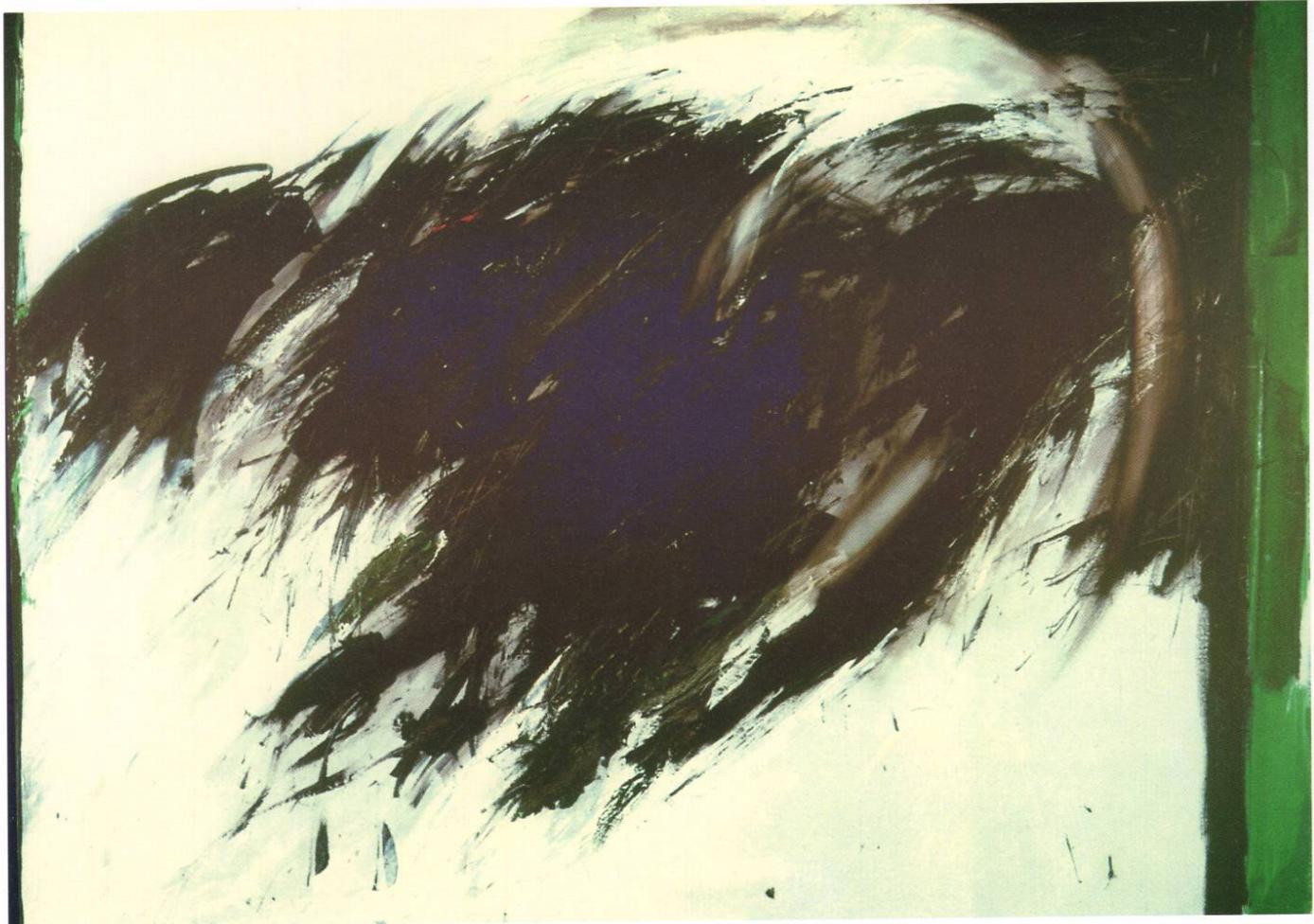
"Езеро" - циклус (блок 4), 1989
акрил на хартија

*Lake - cycle (block IV), 1989
acrylic on paper*

"Раѓањето на птицата", 1996
масло на платно

Birth of a Bird, 1996
oil on canvas

"Смрта на птицата", 1996
масло на платно

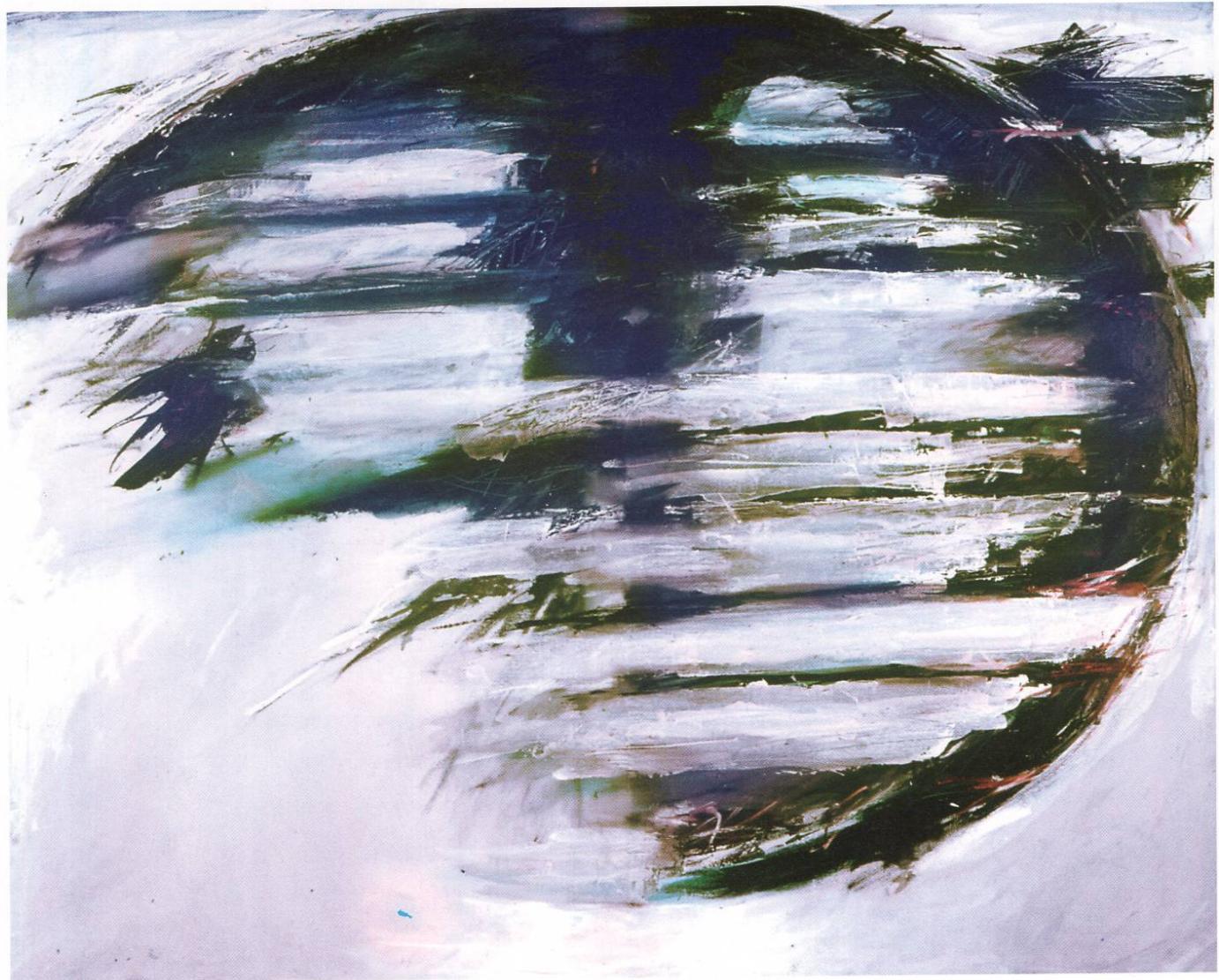
Death of a Bird, 1996
oil on canvas

THE ABSTRACT ARTISTIC RESEARCHES OF TAKI PAVLOVSKI

Taki Pavlovski is an artist who covers a wide field of artistic expression. His presence in the Macedonian art is being recorded since the seventh decade through paintings, drawings, graphics, settings, installations. Pavlovski applied figurative or associative-symbolic and other models of abstract expression with an unpretentious regard for his wanderings through life, recording (with a free reinterpretation) the components that seemed to be of importance for his personality and respecting the works of the anonymous folk authors: he has been absorbing the views of Macedonia, of his home (destroyed) village and of all other places where life has carried him (Paris, for example), hungrily mastering the present iconsphere... And in order to discover the visual essence of the epoch or some of its most prominent features, Pavlovski entered a daring and unpredictable competition with it. He was managing it in an immanently plastic and esthetic domain. It was obvious in his earlier exhibitions and it is especially evident at this exhibition (1998).

The topic of the art works of Pavlovski is a summary of the deep processing of the aggression he is trying to manage. He rearranges it into artistic items, traces, remnants, reminiscences, twin-klings, diagrams; they could be condensed into specific communities or emblems; they might resemble the amorphous plastic Metaphors. But, Pavlovski is most concerned for pronouncing professional knowledge and actual visual culture of his works or installations through the finesse of his works; he tries to turn all the horrifying roar of the existence into a vigorous visual sonatas.

At this exhibition Pavlovski displays drawings made in Ohrid and by the Ohrid Lake in 1989. They are an important episode in the development of the artist and play a significant part in the Macedonian modern art. In these drawings Pavlovski shows an exceptional visual feeling, non-dogmatically modeled upon the esthetics and plastic logic of a part of the abstract art. Formally, it is a way of quoting or recycling of the variations where the lyrical, free or calligraphic stretching of the line and the paint are dominant in the artistic expression. However, the visual pleasantness or the semantic suggestiveness of such works was considered to be a non-programmed objective. Pavlovski enriched this strategy with his engrossed but not pathetic reveries over the beauties of the nature of Ohrid that summer of 1989. He experienced them as a visual-philosophical quintessence of the joy of living in an ambiance like that while having (unconventionally) a dialogue with

"Во зоната на реакторот", 1995
масло на платно

Within the Belt of the Reactor, 1995
oil on canvas

his great artistic predecessors - and he enjoys the same hedonistic craving - who were enchanted by similar Mediterranean attractions. Having sensed them, Pavlovski let his emotional impulse flutter, seismographically recording its trace on the white surface. The warm colours, flowingly laid among the lines, softly and sensually bend, intersect, intercept; they occupy only a part of the artistic space or amply conquer and capture it. The appearance of Pavlovski's drawings does not "describe" any familiar motive: but, when put together, the drawings tell of a painter's summer dream, full of euphoria and tenderness.

Despite the fact that these drawings were made several years ago, while in the meantime Pavlovski has created works with different artistic attributes (which refers to some of his installations, as well), they are a plastic model and an important basis for his recent years' paintings. His works created in the tenth decade also belong to the new type of abstract landscape which occurred all over the world as a reaction of the creative sensibility to the conceptual rationality and artistic sterility of other coexisting attempts. They were often planned not only as a product from the artist's personal laboratory - as a free answer to the challenges of the times - but also as being compatible to the theoretical or commercial speculation with the sphere of the visual creation. Pavlovski again follows the artistic procedure where the space is taken as an obsession of the whole human particular and collective existence through centuries and he turns that obsession into a stimulus for a specific communication with the universe - or with the earthy landscapes seen in most extraordinary constellations. The artistic construction of the works of Pavlovski, the drawings and the paintings from all these years, is much more loosened now, since in that system of diffuse, fractional constellations it is easier and gives almost erotic pleasure to conquer the area of the artistic work. The nuanced and concise invasions of cloudbursts or stacks of lines, spots or piles are replaced by sharper intrusions into the space; at times the alternating of the shapeless sections with emphasized border condensing suggest biological constellations, while, at other times, the indefinite sections - or "landscapes" from unspecified ambiance are suggested.

As a conclusion I shall repeat my former commentary on the works of this artist: "the general tenderness, gentleness, the spiritual calmness of this artistic expression, probably reached by mastering the distress of living or the nostalgia, is the most valuable contribution of Taki Pavlovski in this time of violence, rage and misery and a proposal to live humanly in inhuman times."

"Распетие - Водоча", 1989
масло на платно

*Crucifixion - Vodocha, 1989
oil on canvas*

"Оштетување на озонската честица" (диптих), 1997
масло на платно

Damage of the Ozone Particle (diptych), 1997
oil on canvas

ТАКИ ПАВЛОВСКИ

Роден 1939 година во с. Желин, Костурско.

Дипломирал на Академијата за применета уметност во Белград 1964 година во класата на професорот Миленко Шербан, оддел сценографија.

Бил на студијски патувања во Будимпешта, Москва, Киев и Ленинград.

Во 1975 година користи стипендија за студијски престој во Париз.

Во 1985 и 1990 година користи и сликарско ателје во Париз.

Член е на ДЛУМ од 1967 година.

Доцент е на Факултетот за ликовни уметности во Скопје.

Живее и работи во Скопје како сценограф во Македонската Радио Телевизија.

Адреса: Иван Аговски 11 11/1, 91000 Скопје,

Бул.Партизански одреди 111 1/10, 91000 Скопје (ателје).

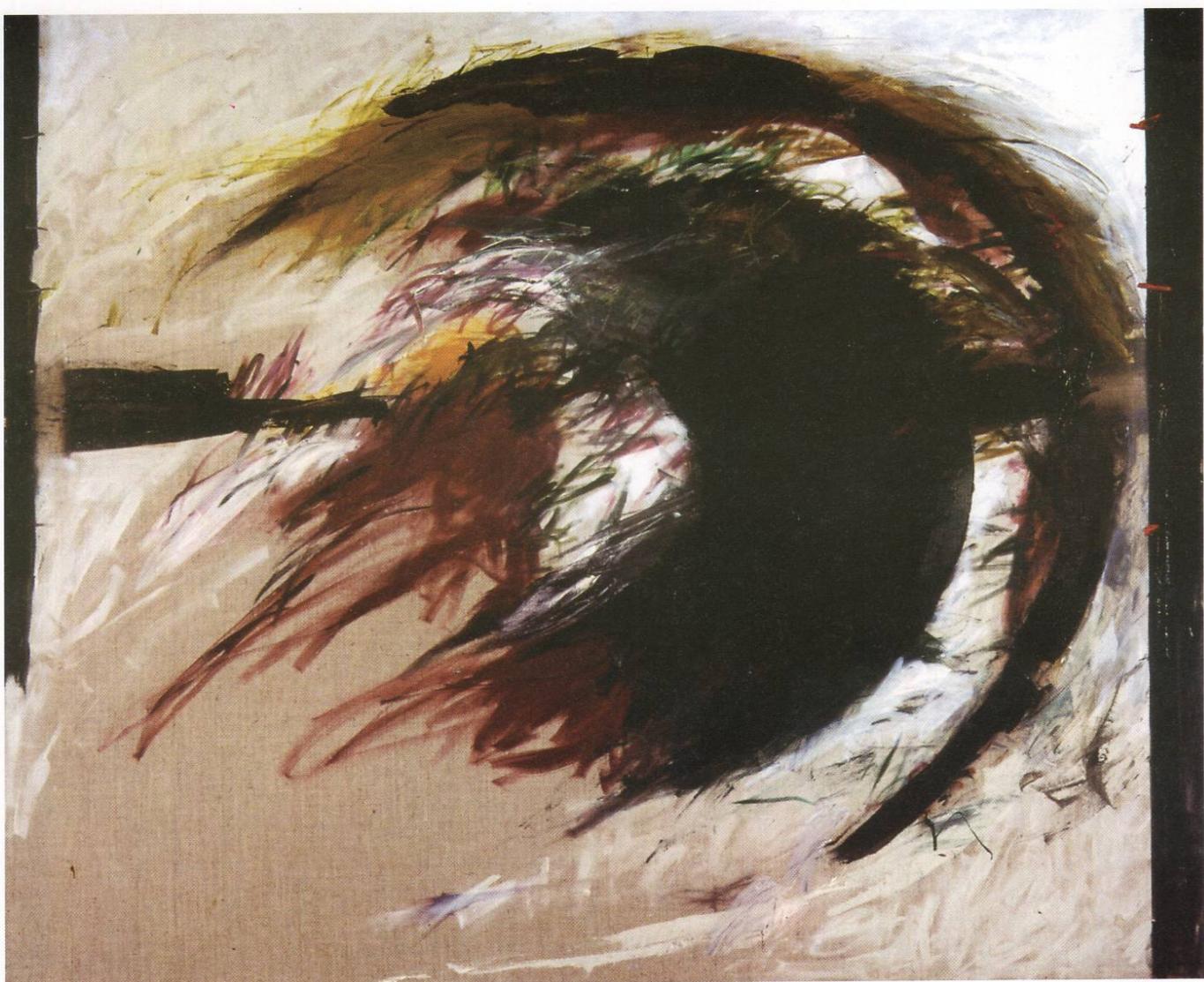
САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

- 1970 Скопје, Центар за култура и информации, 11 - 20 06.1970 (30 гвашеви);
- 1972 Скопје, Изложбен салон ДЛУМ, 18 X-3.03.1972 (24 масла и цртежи);
- 1976 Скопје, Уметничка галерија, 7-25.05.1976 (57 масла);
Куманово, Уметничка галерија, 17.09-8.10.1976 (42 масла);
- 1977 Скопје, Изложбен салон при Домот на ЈНА, 5-15.05.1977 (27 цртежи);
- 1985 Краљево, Галерија народног музеја, 12-22.10.1985 (20 слики и цртежи);
Скопје, Музеј на современа уметност, 22.10-12.11.1985 (31 слика и 18 цртежи);
Куманово, Уметничка галерија 29.11-15.12.1985 (31 слика);
- 1987 Аугзбург (ФРГ), Breht-Haus Galerie, 6.06-12.12.1987;
Лаумберг - Стутгарт (ФРГ);
Белград, Ликовна галерија културног центра Београд, 23.11-6 12 1987
(17 масла и цртежи);
- 1988 Нови Сад, Велика галерија културног центра Новог Сада, 12-27.01.1988
(17 масла и цртежи);
Сомбор, Галерија ликовне јесени Сомбор, 12-27.02.1988
(17 масла и цртежи);

"Ембрион М" (на П.Г.), 1995
масло на платно

Embryo M (of P.G.), 1995
oil on canvas

"Зачеток", 1996
масло на платно

Nucleus, 1996
oil on canvas

- Париз,Centre Culturel Yugoslavia, 15.11-4.12.1990 (30 масла и цртежи);
- 1992 Скопје, Уметничка галерија;
Охрид-Фестивал Охридско лето, куќата на Уранија;
Струга-Уметничка галерија;
Битола - Уметничка галерија;
Прилеп-Културен дом "Марко Цепенков"
Т.Велес-Уметничка галерија;
- 1994 Скопје,Ателје-галерија Т.Ачиевски
Културно информативен центар 30 години ликовно творештво
- 1997 Скопје, Музеј на град Скопје (проект париски дневник) Скопско лето
- 1998 Истанбул, Галерија Деримод

Учествува на многубројни групни изложби во Македонија и странство

НАГРАДИ

- 1969 Скопје, Награда на НИП "Нова Македонија" на изложбата на "ДЛУМ-цртежи, графики и акварели";
- 1982 Скопје, Награда за сликарство "Лазар Личеноски" на 37 изложба на ДЛУМ;
- 1986 Скопје, Насграда за сликарство "ЛИКУМ" на Авторска агенција на 37 изложба на ДЛУМ;
Скопје, Награда за сликарство "Димитар Пандилов" на ДЛУМ, на изложбата "Сликарство мал формат";
- 1992 Скопје, "Гранд при" на ДЛУМ, на изложбата "I Зимски салон",

"Тайната на шумата", 1995
масло на платно

The Secret of the Forest, 1995
oil on canvas

Смрта на птицата II, 1996
масло на платно

Death of a Bird II, 1996
oil on canvas

TAKI PAVLOVSKI

Born 1939 in the village Zelin, Kostur region

Graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade in 1964 in the class of professor Milenko Serban, section of set designing.

Traveled to Budapest, Moscow, Kiev and Leningrad for advanced training.

In 1957 won a travel grant for a stay in Paris.

In 1985 an 1990 works in a painting atelier in Paris,

Member of DLUM (Association of Fine Art Artists of Macedonia) since 1967.

Dean of the faculty of Fine Arts in Skopje.

Lives in Skopje and works as a set designer in the MRTV (Macedonian Radio and Television Broadcast)

Address: Ivan Agovski 11 11/1, 91000 Skopje (atelier)

SOLO EXHIBITIONS

1970 Skopje, Cultural Information Center, 11 - 20. 06. 19970 (30 gouaches)

1972 Skopje, Exhibition salon of DLUM, 18 - 03. 03. 1972 (24 oil paintings and drawings)

1976 Skopje, Art Gallery, 07 - 25. 05. 1976

Kumanovo, Art Gallery, 17. 09. - 08. 10. 1976 (42 oil paintings)

1977 Skopje, Army Center Showroom, 05. - 15. 05. 1977 (24 drawings)

1985 Kraljevo, Gallery of the National Museum, 12. 10. - 12. 11. 1985

(31 painting and 18 drawings)

Kumanovo, Art Gallery, 29. 10. - 15. 12. 1985 (31 painting)

1987 Augsburg (German Federal Republic) Brechthaus Galerie 06. 06. - 12. 12. 1987

Laumberg - Stuttgart (GFR)

Belgrade, Art Gallery of the Cultural Center Beograd, 23. 11. - 06. 12. 1987

(17 oil paintings and drawings)

1988 Novi Sad, Large Gallery of the Cultural Center of Novi Sad, 12. - 27. 01. 1988

(17 oil paintings and drawings)

Sombor, Gallery of the Artistic Autumn of Sombor, 12. - 27. 02. 1988

(17 oil paintings and drawings)

- Paris, Centre Culturel de Yougoslavie 15. 11. - 04. 12. 1990 (30 oil paintings and drawings)
- 1992 Skopje, Art Gallery
Ohrid, Ohrid Summer Festival, Uranija house
Struga, Art Gallery
Bitola, Art Gallery
Prilep, Cultural Center "Marko Cepenkov"
Titov Veles, Art Gallery
- 1994 Skopje, Atelier - Gallery Tome Adzievski
Skopje, Cultural Information Center: 30 years of artistic career
- 1977 Skopje, Museum of the City of Skopje (project: Paris diary), Skopje Summer
- 1998 Istanbul, Gallery Derimod

He has also exhibited his works at many group exhibitions in Macedonia and abroad.

AWARDS

- 1969 Skopje, Award of "Nova Makedonija" at the exhibition "DLUM - drawings, graphics and watercolors"
- 1982 Skopje, "Lazar Lichenoski" award for painting at the 37th exhibition of DLUM
- 1986 Skopje, "LIKUM" award for painting granted by the Copyright Agency at the 37th exhibition of DLUM
Skopje, "Dimitar Pandilov" award for painting granted by DLUM at the exhibition "Small Scale Painting"
- 1992 Skopje, "Grand Prix" at the exhibition of DLUM "First Winter Salon"

КАТАЛОГ

1. **Распетие - Водоча**, 1988
акрил на платно
100 x 120
2. **"Езеро"** - циклус (блок 4), 1989
акрил на хартија
140 x 200
3. **"Езеро"** - циклус (блок 2), 1989
акрил на хартија
140 x 200
4. **"Езеро"** - циклус (диптих), 1989
акрил на хартија
140 x 100
5. **"Бачило"**, 1991
масло на платно
70 x 100 - 1991
6. **"Галичник"**, 1991
масло на платно
100 x 100
7. **"Градбата на храмот"**, 1992
масло на платно
97 x 130
8. **"Расказ за коренот"**, 1992
масло на платно
70 x 135
9. **"Тајната на шумата II"**, 1992
масло на платно
80 x 100
10. **"Тајната на шумата"**, 1993
масло на платно
97 x 130
11. **"Еко II"**, 1994
масло на платно
70 x 100
12. **"Оплодување VIII"**, 1994
масло на платно
97 x 130
13. **"Оплодување X"** (диптих), 1994
маслона платно
100 x 260
14. **"Тајнатана шумата"**, 1995
масло на платно
130 x 162
15. **"Раѓањето на птицата"**, 1996
масло на платно
97 x 130
16. **"Смрта на птицата"**, 1996
масло на платно
97 x 130
17. **"Смрта на птицата II"**, 1996
масло на платно
130 x 162
18. **"Зачеток"**, 1996
масло на платно
130 x 162
19. **"Оплодување IX"**, 1997
масло на платно
110 x 140
20. **"Големиот ореол"**, 1997
масло на платно
120 x 140
21. **"Светлоста на планината"**, 1997
масло на платно
120 x 140
22. **"Патувања - Трескавец"**, 1997
масла на платно
80 x 100
23. **"Бела слика"**, 1997
комбинирана техника
120 x 140
24. **"Изгубената градина"** (триптих), 1997
масло на платно
72 x 303
25. **"Оштетување на озонската честица"** (диптих), 1997
масло на платно
72 x 202

CATALOGUE

1. **Crucifixion - Vodocha**, 1988
acrylic on canvas
100 x 120 cm
2. **Lake - cycle (block IV)**, 1989
acrylic on paper
140 x 200 cm
3. **Lake - cycle (block II)**, 1989
acrylic on paper
140 x 200 cm
4. **Lake - cycle (diptych)**
acrylic on paper
140 x 100 cm
5. **Sheepfold**, 1991
oil on canvas
70 x 100 cm
6. **Galichnik**, 1991
oil on canvas
100 x 100 cm
7. **Building of the Temple**, 1992
oil on canvas
97 x 130 cm
8. **Tale of the Root**, 1992
oil on canvas
70 x 135 cm
9. **The Secret of the Forest II**, 1992
oil on canvas
80 x 100 cm
10. **The Secret of the Forest**, 1993
oil on canvas
97 x 130 cm
11. **Eco II**, 1994
oil on canvas
70 x 100 cm
12. **Insemination VIII**, 1994
oil on canvas
97 x 130 cm
13. **Insemination X (diptych)**, 1994
oil on canvas
100 x 260 cm
14. **The Secret of the Forest**, 1995
oil on canvas
130 x 162 cm
15. **Birth of a Bird**, 1996
oil on canvas
97 x 130 cm
16. **Death of a Bird**, 1996
oil on canvas
97 x 130 cm
17. **Death of a Bird II**, 1996
oil on canvas
130 x 162 cm
18. **Nucleus**, 1996
oil on canvas
130 x 162 cm
19. **Insemination IX**, 1997
oil on canvas
110 x 140 cm
20. **The Great Aureole**, 1997
oil on canvas
120 x 140 cm
21. **The Light of the Mountain**, 1997
oil on canvas
120 x 140 cm
22. **Traveling - Treskavec**, 1997
oil on canvas
80 x 100 cm
23. **White Painting**, 1997
mixed media
120 x 140 cm
24. **Lost Garden (Triptych)**, 1997
oil on canvas
72 x 303 cm
25. **Damage of the Ozone Particle (diptych)**, 1997
oil on canvas
72 x 202 cm

Организација : Музеј на град Скопје, Скопје
Издавач: Музеј на град Скопје
Одговорен уредник: Климе Коробар
Предговор: Проф. Д-р Борис Петковски
Организација на изложбата во Истанбул: Фросина Зафировска
Превод: Маја Хадзимитрова Иванова
Слајдови: Марин Димески
Портрет на Т. Павловски - Благоја Дрнков
Дизајн и припрема на каталогот: Фросина Зафировска
Печати: Fonko
Скопје февруари 1998

Organization : Museum of the City of Skopje
Publisher: Museum of the City of Skopje
Editor in Chief: Klime Korobar
Preface: Prof. Ph.D. Boris Petkovski
Organization of the exhibition in Istanbul: Frosina Zafirovska
Translation: Maja Hadzimitrova Ivanova
Slides: Marin Dimeski
Portrait of T. Pavlovski - Blagoja Drnkov
Lay - out: Frosina Zafirovska
Printed by: Fonko
Skopje February 1998

Изложбата и каталогот се помогнати од Министерството за култура на
Република Македонија

The exhibition and the catalogue are supported by the Ministry of Culture of the
Republic of Macedonia

